

KADIN

EMEKÇİLERİN

TALEPLERİ

DİSK/GENEL-İŞ
SENDİKASI

Emekçi kadınların sorunları gün be gün artmaktadır. Kapitalizmin yoğun saldırıları ve ataerkil sistem, kadın ve erkek arasındaki eşitsizliği derinleştirerek, kadınları hem evde hem de işte çifte sömürülmesine neden olmaktadır. Kadınlar iş hayatında cinsiyetlerinden ötürü ayrımcı politikalara maruz kalmakta; güvencesiz işlerde, kayıt dışı sektörlerde, ucuz işgücü ve yedek işgücü ordusu olarak görülmektedir.

Bu nedenle, emekçi kadınların ev ve çalışma hayatından kaynaklanan sorunların görünür kılınması ve kalıcı, uygulanabilir çözümler üretilmesi gerekir.

KADIN EMEKÇİLERİN TALEPLERİ...

- Ev içi emeğin ve tarımda ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların emeklerinin görünür kılınmasını istiyoruz...

Kadınların çoğu bugün hala istihdam içerisinde yer almamakla birlikte ev içi hizmetlerde ve tarım sektöründe ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. 2010 Haziran ayı Hanehalkı İşgücü Anketi'ne göre; ücretsiz aile işçisi olan kadınların oranı % 37.4'dür ve kadınların %68'i sosyal güvenlik kapsamı dışında kalmaktadır. Bu durum kadınların hem yaşamlarını sürdürülebilecek bir gelire sahip olamamalarına hem de sigortaları olmadığı için sağlık hizmetlerinden yararlanamamalarına neden olmaktadır.

- Kadınların işgücüne ve istihdama katılımının önündeki engellerin kaldırılmasını istiyoruz...

Kadınların işgünü katılım ve istihdam oranları gün geçtikçe düşmektedir. Kadınların işgücüne katılma oranı 1990'da yüzde 34,1 civarındayken, 2010 Haziran ayı Hane Halkı İşgücü Anketine göre kadınların istihdama katılım oranı % 29,1'e düşmüştür.

Buna rağmen, kadınların eğitim düzeyi arttıkça, işgücüne katılım olanakları artmaktadır. Lise altı eğitilmiş kadınların işgücüne katılma oranı % 25,6 iken, yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı % 70'dir.

Kadınların istihdama katılımını artırıcı ve teşvik edici özel önlemlere ihtiyaç vardır.

**- Cinsiyete dayalı
ayrımcı politikaların
engellenmesini ve eşit
değerde işe eşit ücret
istiyoruz...**

Türkiye'de özellikle 1980 sonrasında uygulanan neo-liberal politikalar, vasıfsız kadın emekçilerin istihdama katılımını artıramadığı gibi vasıflı kadın emekçilere de "cam tavan" olarak adlandırılan belirli olanak ve sınırdaki iş ve istihdam olanağı yaratmıştır. Bu model içerisinde işler "kadın işi", "erkek işi" olarak ayrılmıştır. Kadınlar daha çok yardımcı işlerde çalıştırılmaya başlanmış, terfi ve yükselmelerde ikincil görülmüştür.

Bunun yanında yine cinsiyet eksenli politikalar nedeniyle kadın işçiler, erkek işçiler ile aynı değerde iş yapmalarına karşın eşit ücret alamamaktadırlar. Bu konuda yapılan bir çalışmada erkeklerin, kadınlara oranla % 40 daha fazla ücret aldığını ortaya koymuştur.

İş Kanunu'nun 5. maddesinde "İş ilişkisinde dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım" yapılamayacağı belirtilmesine karşın halen yasalara aykırı uygulamalar sürmektedir.

**- Ucuz işgücü olmak ve güvencesiz çalışmak
istemiyoruz...**

Halen toplum içerisinde kadınların birincil görevi "iyi bir anne, iyi bir eş" olarak görülmektedir. Bu nedenle kadının iş hayatına katılımı ikincil görülmekte ve emeği değersizleştirilmektedir. Kadınlar kayıtdışı sektörlerde, esnek ve güvencesiz çalışma koşullarında az bir ücretle çalışmaya zorlanmaktadır. 2010 Haziran ayı Hanehalkı İşgücü Anketi'ne göre; Kadınların % 60.7'si kayıt-dışı çalışmaktadır. Özellikle tarım sektöründe çalışan kadınların % 96.3'ü kayıt dışıdır.

- Çalışma koşullarımızın yeniden düzenlenmesini istiyoruz!

Yasal haftalık çalışma süresi en fazla 45 saattir. Ancak kadınların yoğun olarak çalıştırıldığı tekstil, tarım, gıda ve dokumacılık gibi emek yoğun sektörler ile hizmetler sektöründe bu süreler aşılmakta ve hiçbir mesai ücreti alamadan düşük ücretlerde çalışmak zorunda bırakılmaktadırlar.

Bu nedenle; kadının cinsiyete dayalı farklılıkları göz önüne alınarak yapılan Yasalar dikkate alınmalı ve uygulanması için yaptırımlar getirilmelidir.

- Yasalarda kadın işçilere yönelik maddelerin uygulanmasını istiyoruz...

- Emziren işçinin doğumu izleyen 6 ay boyunca gece çalıştırılması ve gebe olduklarının hekim raporuyla tespitinden itibaren doğuma kadar geçen sürede gece çalıştırılmayacağı,

- Gebe, yeni doğum yapmış ve emziren işçinin günde yedi buçuk saatten fazla çalıştırılmayacağı,

- Kadın işçi doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süre ile çalışmama hakkını kullanacağı,

- Hamileliği süresince kadın işçiye periyodik doktor kontrolü için ücretli izin verilmesi,

- Doktor raporu ile gerekli görüldüğü takdirde, hamile kadın işçi sağlığına uygun daha hafif işlerde çalıştırılması, haklarının kullanılmasını istiyoruz...

- Süt izni süresinin günde 3 saate çıkarılmasını istiyoruz...

Mevzuatta kadın işçilere bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için günde toplam 1,5 saat süt izni tanınmaktadır. Bu süre günlük çalışma süresinden sayılır. Ancak kadının yolda geçirdiği süre ve çocuğun gelişimi göz önüne alınırsa bu süre yetersizdir.

- Kreş hakkı ve emzirme odası istiyoruz...

Yaşları ve medeni halleri ne olursa olsun, 150'den çok kadın işçi çalıştırılan işyerlerinde, 0-6 yaşındaki çocukların bırakılması ve bakılması, emziren işçilerin çocuklarını emzirmeleri için işveren tarafından, emzirme odası ve kreş kurulması zorunludur. Ancak Yönetmeliklerde bu sorun sadece kadının sorunu olarak görülmüştür. Ayrıca 150'den fazla kadın işçi çalıştıran işyeri sayısı oldukça düşüktür. Bu nedenle Yönetmeliğin bu düzenlemesi gerçekçi ve uygulanabilir değildir. Kadın ve erkek işçi ayrımı yapmaksızın 50 işçinin çalıştığı durumlarda kreş açılması zorunlu hale getirilmelidir.

- Kriz dönemlerinde ilk işten atılan olmak istemiyoruz...

Kadınların istihdamda yeteri kadar yer almaması nedeniyle işsizlik oranları yüksektir. TÜİK'in Ekim 2010 itibariyle yaptığı araştırmada, Türkiye genelinde, 15 yaş üzeri çalışabilir nüfus için kadın işsizlik oranının %14,0 ve erkek işsizlik oranının %12,7'dir. Bu durum işsizliğin daha çok bir kadın sorunu olduğunu göstermektedir.

BU TALEPLER IŞIĞINDA SON SÖZÜMÜZ İLK SÖZÜMÜZ OLACAKTIR...

Şimdi en öne geçme zamanı, sıranın en önünde yürüme, en yüksek sesle haykırma ve insanca bir yaşamın işçiliğini yapma zamanıdır!

Şimdi kafamızı çevirmeden, korkmadan, bıkmadan ileriye bakma ve yan yana gelme zamanıdır!

Şimdi DİSK/Genel-İş Sendikamızdan aldığımız güç ile kadın dayanışmasını örme ve kadınları mücadeleye çağırma zamanıdır!

